

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠII-1632/19-J

Název	Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147
Sídlo	Komenského 147, 396 01 Humpolec
E-mail	red@gymhu.cz
IČ	62 540 041
Identifikátor	600 008 410
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Havelková
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Komenského 147, Humpolec
Termín inspekční činnosti	2.–5. 12. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a činnosti školy a sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147 (dále škola) vykovává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy.

Ke dni inspekční činnosti škola vzdělávala 220 žáků v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium a 97 žáků v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium. Vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků je naplněnost osmiletého oboru gymnázia 90 % a čtyřletého oboru gymnázia 72 %. Počet žáků je stabilní.

Aktuálně škola eviduje šest žáků s potřebou podpůrných opatření 2. stupně. Čtyři žáci byli školskými poradenskými zařízeními identifikováni jako mimořádně nadaní.

Stravování žáků je zajištěno smluvně s Jídelnou Rodinka v Humpolci.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy a její zástupce vycházejí při řízení z reálně stanovených koncepčních cílů. Naplňování jednotlivých úkolů je vzájemně provázané a přispívá ke komplexnímu rozvoji školy. Daří se např. prohlubovat efektivní využití digitálních technologií ve výuce, využívat e-learningové prostředí jako nástroje pro výchovu žáků ke spoluzodpovědnosti za vlastní vzdělávání a zapojovat se do projektů mezinárodní spolupráce a mezinárodních programů. S pomocí projektu Partnerství škol COMENIUS SLODIC (School libraries open doors to intercultural competences) za účasti zástupců Dánska, Islandu a Portugalska byla vybudována školní knihovna jako informační centrum a nastaveno její aktivní využívání pro výuku a vytváření žákovských kompetencí. Dlouhodobé zapojení do mezinárodního programu GLOBE (Global Learning and Observation to Benefit Environment) přispívá k prohlubování zájmu o přírodovědnou problematiku. Nedaří se vzbudit zájem veřejnosti o využívání školy jako centra celoživotního učení.

Komunikační systém využívá různých informačních kanálů a dobře zajišťuje přenos informací mezi všemi účastníky vzdělávání. Pro rychlé a efektivní řešení aktuálních úkolů jsou využívána každodenní osobní setkání pedagogů. Elektronické systémy komunikace se žáky a zákonnými zástupci vhodně doplňují např. informační hodiny a komunitní setkávání.

Vedení pedagogického sboru je promyšlené a cíleně zaměřené na odborný a osobnostní růst. Učitelům je poskytována kvalitní zpětná vazba k jejich práci prostřednictvím hospitací ředitelky a jejího zástupce, učitelů-mentorů a vzájemných hospitací. Novým a začínajícím učitelům je poskytována účelná systémová podpora. Další vzdělávání pedagogů je individuálně plánováno na základě sebehodnocení, hodnocení ze strany vedení školy a plánovanému směřování školy. Spolupráce vyučujících probíhá při schůzkách předmětových komisí např. v oblasti organizace vzdělávacích aktivit, výukové podpory, soutěží a sjednocování hodnocení žáků. Efektivně kooperují v rámci projektových týmů, které jsou sestavené vždy s cílem realizovat konkrétní úkol. Zároveň dochází k naplňování dalšího cíle, a to zvyšování podílu učitelů na dílčím řízení. Jedná se např. o práci se studentským parlamentem, redakci školního časopisu a webových stránek školy a organizaci akcí pro veřejnost.

Škola je každoročně úspěšná v čerpání finančních prostředků z dotačních programů Fondu Vysočiny a Města Humpolce. Podařilo se vytvořit velmi dobré podmínky pro realizaci výuky s využitím informačních a komunikačních technologií. Posílení wi-fi sítě umožňuje v každé učebně provádět výuku s podporou iPadů. Odborné učebny (např. chemie, biologie a informatika) byly inovovány tak, aby umožňovaly aplikovat moderní trendy ve výuce. Omezené prostory však limitují možnost více dělit výuku na skupiny v početných třídách

a předmětech, jejichž obsah vyžaduje častější individuální přístup ze strany učitele (matematika, přírodovědné předměty). Chybí vhodné prostory pro potřeby společných přednášek, prezentací a konferencí a pro předmět dramatická výchova. Prostorové omezení také nedovoluje škole využít výhod nového způsobu financování regionálního školství.

Pro zvýšení objektivitu zpětné vazby o kvalitě činnosti školy a jejím řízení bylo využito kromě autoevaluace hodnocení externím subjektem. Do dotazníkového šetření byli zapojeni učitelé, žáci i zákonní zástupci. Výstupy všech zjišťování jsou důkladně analyzovány a slouží jako východisko pro přijímání následných opatření např. v oblasti výuky (změna učebních plánů) a řízení pedagogického procesu (plánování dalšího vzdělávání na základě zjištěných rezerv u jednotlivých učitelů).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny byly charakteristické podnětnou pracovní atmosférou podporující efektivní učení. Žáci dodržovali pravidla přirozené komunikace s učiteli a respektovali stanovené postupy práce. Přínosné bylo využívání didaktické techniky učitelů i žáků. Frontální výuka byla vhodně doplňována samostatnou prací i vedením žáků ke kooperaci ve dvojicích a skupinách. Občas byla účelně využita práce s chybou, závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny a ověření naplnění vzdělávacího cíle. Byla zaznamenána nízká diferenciací úloh s ohledem na rozdílné pracovní tempo a studijní předpoklady žáků. Ke vzájemnému hodnocení či sebehodnocení byli žáci vedeni sporadicky.

Ve sledovaných hodinách společenských věd a jazyků volili vyučující efektivní formy, metody a strategie, které podporovaly aktivitu a kreativitu žáků. Učitelé účelně koordinovali jednotlivé činnosti žáků a vytvářeli jim příležitosti pro iniciativu a sdělení vlastního názoru. Aktualizovali probíraná témata, propojovali učivo v širších souvislostech a vedli žáky k pochopení vzájemných vztahů. Žáci v souvislosti se zpracováváním informací pracovali s různými druhy textů. Většinou dostávali příležitost k souvislému mluvenému projevu (řečnické cvičení, prezentace výsledku skupinové práce, konverzace v cizím jazyce). Příkladně byla realizována dílna čtení.

Společným rysem hospitovaných hodin přírodovědných předmětů byla názornost výuky a využívání reálné zkušenosti žáků. Vyučujícím se dařilo žáky zaujmout, vhodně je vedli k poznávání přírodních zákonitostí, hledání souvislosti a následné využití v praxi. Často účelně střídali činnosti a aktivity žáků. Žáci se zájmem sledovali průběh a vyhodnocení demonstračních experimentů, popř. experiment sami prováděli. Všichni žáci plnili stejné typy úkolů, přičemž k vyhledávání informací účelně používali i mobilní telefony. Využívali možnosti rozvíjet komunikační dovednosti doplňováním výkladu učitele a v případě nejasností kladením otázek. Aktivně spolupracovali a diskutovali, byli schopni vyjádřit svůj názor a shrnout získané poznatky. Vyučující jim v průběhu hodin poskytovali zpětnou vazbu využitelnou v jejich učení, včetně vhodně strukturovaného formativního hodnocení jejich výkonů.

Promyšleně strukturované hodiny předmětů matematika a informatika a výpočetní technika přispívaly k upevňování znalostí a dovedností a rozvoji logického myšlení. Žáci byli vhodně vedeni k řešení problémů. Učitelé jim v případě potřeby poskytovali radu a pomoc a průběžně je povzbuzovali pochvalou. Na rozdíl od výše uvedených předmětů zde nebyl od žáků většinou vyžadován souvislý mluvný projev. Výjimkou bylo několik situací, kdy žáci prezentovali a odůvodňovali svůj postup výpočtu spolužákům. Velmi dobře byla výuka individualizovaná v hodinách informatiky, kdy žáci vlastním tempem plnili úkoly se zvyšující se náročností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň poskytovaného vzdělávání škola monitoruje. Promyšlená koncepce celého výchovně vzdělávacího procesu přináší dlouhodobě výborné výsledky žáků v průběhu studia i při jeho ukončování. Úspěšnost žáků je podmíněna i důsledným dodržováním strategie přijímání uchazečů na základě jejich studijních předpokladů. Díky kvalitním vzdělávacím výsledkům je o studium ve škole trvale vysoký zájem.

Počet žáků prospívajících s vyznamenáním se pohybuje kolem 50 %. V době od poslední inspekční činnosti měla škola pouze dva neprospívající žáky (ve školním roce 2018/2019). Průběžné výsledky, individuální vzdělávací pokrok žáků a efektivnost evaluačních nástrojů (např. ústní a písemné zkoušení, seminární práce, prezentace, žákovská portfolia, soutěžní aktivity) jsou projednávány na jednáních vedení školy, pedagogické rady a předmětových komisí. Pro objektivní zjištění úrovně dosažených kompetencí žáků jsou využívány různorodé zpětnovazební nástroje. Interní zjišťování probíhá formou didaktických testů téměř ve všech předmětech. V externím hodnocení dosáhla škola v testovaných předmětech a oblastech (český jazyk a literatura, matematika, cizí jazyky, informační gramotnost, přírodovědná gramotnost, společenskovední přehled) výsledků nadprůměrných a výborných. Při ukončování vzdělávání vykazují žáci školy ve společné i profilové části maturitní zkoušky dlouhodobě vysokou úspěšnost. Neúspěšní žáci se objevují výjimečně (v roce 2015 a 2016 vždy jeden žák, v roce 2019 dva žáci). V porovnání se školami poskytujícími stejný obor vzdělání jsou výsledky školy nadprůměrné.

K udržení dosahovaných výsledků jsou realizovány semináře, přednášky, besedy, individuální konzultace, doučování a je využíváno účelné dělení tříd na skupiny. S cílem eliminovat neúspěch byl zaveden speciální předmět logika, v jehož průběhu si žáci osvojují strategie ke zdárnému zvládnutí maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury, matematiky a přijímacích zkoušek ke studiu na vysokých školách. Jako účinné opatření vedoucí k zajištění předepsané klasifikace a snížení absence se projevilo zavedení tzv. kontrolních dnů. Během této aktivity si vytipovaní žáci doplňují chybějící testy a kontrolní práce a je jim poskytnuta individuální podpora.

Široká škála školních a mimoškolních aktivit, organizace řady akcí pro veřejnost, spolupráce s různými organizacemi a školami (včetně zahraničních) vytváří kvalitní předpoklady pro obohacování žákovských kompetencí, hraje významnou socializační roli a je příležitostí k prezentaci výsledků. Realizované projekty a jejich knižní vydání (Před sto lety... obraz humpolecké společnosti během Velké války, Kamarýtova kronika) obohatily poznávání regionálních dějin. Rozvoj specifických zájmů a nadání žáků pozitivně podporuje realizace kroužků (např. programování, robotiky, environmentální, dramatický, španělštiny a ruštiny). Vědomostních soutěží a olympiád (např. z oblasti matematiky, cizích jazyků, přírodních věd a informačních a komunikačních technologií) se aktivně účastní přibližně třetina žáků. Řada z nich dosáhla vynikajících výsledků na krajské i republikové úrovni. V souvislosti s výsledky v mezinárodní matematické olympiádě (druhé a třetí místo) se žák školy účastnil třítýdenního soustředění na Carnegie Mellon University v Pittsburghu. Kromě toho získal zlatou medaili v mezinárodní soutěži BEST IN ENGLISH 2017 (v konkurenci 17611 žáků ze 750 středních škol Evropy) a stal se laureátem soutěže Česká hlavička 2019 za vysoce odbornou práci na téma kvaternionů. Dva žáci školy úspěšně absolvovali zahraniční studium v rámci projektu Rok ve Francii, přičemž jedna žákyně se stala tváří tohoto programu pro rok 2019. Za aktivní spolupráci v programu byla škola oceněna Francouzským velvyslanectvím v Praze. Žáci úspěšně skládají mezinárodní jazykové certifikované zkoušky. Každoročně 96–98 % absolventů pokračuje ve studiu na vysokých školách, často v náročných oborech. Výsledky žáků v soutěžích i spolupráce s bývalými žáky školy jsou využívány jako účinná motivace.

Činnost školního poradenského pracoviště je zajišťována za efektivní spolupráce výchovného poradce a školní metodičky prevence s vedením školy a pedagogy. Účinný systém předávání informací týkajících se podpory vzdělávacích potřeb žáků je dlouhodobě nastaven. Umožňuje včas reagovat na identifikované individuální potřeby žáků. Funkčnost systému je podpořena jeho pravidelným vyhodnocováním a následnou aktualizací.

V rámci kariérového poradenství jsou žáci s využitím tzv. projektu MOKKA (Moje kariérová kalkulačka) postupně vedeni k promyšlenému výběru profesní cesty. Pomocí aktivit konaných ve škole i mimo ni (fiktivní firma, badatelství, učení, dobrovolnictví) si mohou vyzkoušet, zda inklinují k povolání např. podnikatele, vědce, učitele nebo k pomáhajícím profesím.

Strategie v oblasti prevence sociálně patologických jevů klade důraz na podchycení rizikového chování. Minimální preventivní program není formální, prevence je promyšleně propojena s výukou (např. zařazováním vybraných tematických bloků, forem a metod do výuky vhodných předmětů). Pravidelná setkávání a společné úsilí pracovníků školního poradenského pracoviště a třídních učitelů vedly ke včasnému zachycení např. anorexie, náznaků kyberšikany a osobních problémů žáků a jejich následnému řešení. Činnost třídních učitelů směřuje k podpoře vzájemné komunikace, důvěry a spolupráce. Pravidelně probíhají individuální rozhovory se žáky a tematicky zaměřené třídnické hodiny. Využívány jsou speciální programy, spolupráce se zákonnými zástupci, odborníky atd. Cílená práce s třídním kolektivem se pozitivně projevuje také v průběhu vzdělávání, což bylo zaznamenáno při hospitační činnosti. Nedílnou součástí preventivních aktivit školy jsou vhodné besedy, přednášky a mimoškolní aktivity zaměřené na budování vztahů ve třídách (např. adaptační a lyžařské kurzy).

Důležitým a funkčním nástrojem žákovské samosprávy je školní parlament, který se aktivně podílí na organizování celoškolních akcí, které napomáhají rozvoji školní komunity, sociálních a občanských kompetencí žáků, podporují rozvoj demokratických hodnot a vhodně kultivují vnitřní prostředí školy.

Závěry

Vývoj školy

- V důsledku kvalitních vzdělávacích výsledků je o studium ve škole trvale vysoký zájem a počet žáků je stabilní.

Silné stránky

- Promyšlená vzájemná spolupráce pedagogů přispívá k efektivitě výuky, účelné prevenci rizikového chování žáků a profesnímu růstu učitelů.
- Dlouhodobá a cílená práce se žáky v oblasti získávání požadovaných kompetencí a jejich systematická podpora v reprezentaci školy má prokazatelně pozitivní dopad na výsledky vzdělávání a výborná umístění v soutěžích a olympiádách.
- Široké spektrum volitelných a nepovinných předmětů, zájmových kroužků, školních a mimoškolních aktivit účelně a systematicky podporuje rozvoj specifických zájmů, nadání a socializaci žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve vyučovacích hodinách některých předmětů je málo diferencováno učivo s ohledem na obtížnost, nedochází k potřebné podpoře méně úspěšných žáků a není dostatečně využíván studijní potenciál žáků nadaných.
- Ve vyučovacích hodinách některých předmětů přetrvává nedostatečné využívání příležitostí k sebehodnocení, vzájemnému hodnocení žáků a souvislé komunikaci.

Příklady inspirativní praxe

- Řízení školy je systémové s důrazem na pedagogické vedení učitelů, prohlubování využívání digitálních technologií ke zvýšení efektivnosti výuky a získávání objektivní zpětné vazby o kvalitě výchovně vzdělávacího procesu. Vedení školy aktivně vyhledává a úspěšně realizuje zapojení do projektů a aktivit, které vedou ke zkvalitňování podmínek a průběhu vzdělávání. Naplňování vzájemně provázaných koncepčních cílů přispívá k trvalému a komplexnímu rozvoji školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatňovat vhodnou diferenciaci učiva, sebehodnocení, vzájemné hodnocení a vedení žáků k rozvoji komunikačních dovedností ve výuce všech předmětů. Využívat vzájemných hospitací, procesů vzájemného učení a poskytování příkladů dobré praxe.
- Zefektivnit výuku dělením tříd na skupiny ve výuce dalších předmětů a tím zlepšit podmínky pro individuální přístup k žákům s potřebou podpůrných opatření, žákům nadaným či mimořádně nadaným. Využít k tomu např. výhod nového způsobu financování regionálního školství a rozšíření prostorových možností budovy školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 21. 11. 2019
2. Koncepce rozvoje a řízení školy 2014–2020, únor 2014
3. Týdenní plány práce, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
4. Školní vzdělávací program Otevřená škola, platnost od 1. 9. 2016, včetně aktualizací k 1. 9. 2017 a 1. 9. 2019
5. Školní řád, ze dne 30. 1. 2019
6. Záznamy z jednání předmětových komisí, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
7. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
8. Doklady o dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
9. Osobní portfolia pedagogů, včetně plánů profesního rozvoje a dalšího vzdělávání
10. Rozvrhy tříd, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
11. Třídní knihy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
12. Třídní výkazy
13. Dokumentace k přijímacímu řízení, školní roky 2014/2015 až 2018/2019
14. Dokumentace k maturitním zkouškám, školní roky 2014/2015 až 2018/2019
15. Výstupy interního a externího testování
16. Doklady o výsledcích žáků v soutěžích a olympiádách
17. Výstupy z projektů, studentská odborná činnost, prezentace, žákovská portfolia
18. Dokumentace ředitelky školy k tzv. kontrolním dnům

19. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2018/2019
20. Minimální preventivní program Bezpečná škola, bez data vydání
21. Dokumentace žáků s potřebou podpůrných opatření
22. Dokumentace k projektům a dotačním programům
23. Zprávy o činnosti školy, školní roky 2013/2014 až 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Ludmila Dobalová v. r.

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

Milan Matějů v. r.

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka

Ludmila Slánská v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Alena Votavová v. r.

V Jihlavě 20. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Havelková, ředitelka školy

Hana Havelková v. r.

V Humpolci 8. 1. 2020